

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Naročnina na skupni naslov letno 24 Din; na posamezni naslov letno 30 Din. V inozemstvo: letno 65 Din. Z M. listom letno 100 Din.

IZHAJAJO VSAKO NEDELO.

Uredništvo v Dolnji Lendavi. Uprava v Murski Soboti, Križeva ul. 4. Štev. položnice 11806.

Cena oglasov: stran: cela 400 Din., pol 200 Din., četrt 100 Din.; mali oglasi do 20 reči 10 Din., više vsaka reč 1 Din.; med tekstem vsaka reč 2 D. Pri večkratnoj objavi popust.

Kralestvo Kristušovo

Dnes sveti sv. Maticerkev svetek Kristuš Krála. Sv. Pismo pravi od njega „*Tvoje kralestvo je vseh vekov i tvoja oblast od pokolenja do pokolenja*“ (Ps. 143.) Večno je Kristušovo kralestvo i vsi so njegovej oblasti podvrženi. Vsi. Nišče ne izvzeti.

Sv. Avgustin etak piše od toga kralestva: „Je to kaj velkoga bilo, če je krao večnosti postao krao ljudi? Kristuš je najmre ne zato Krao Izraelski, da dačo bere ali vojsko v železo obleče i sovražnike vidno premaga; on je Krao Izraelski, da kraljuje nad dušami, da je na veke njihov tanačnik, ka vervajoče, vupajoče i lubeče v nebesko kralestvo pripela. Ka je boži Sin, eden z Očom, Reč, po šteroj so vsa včinjena, Krao Izraelski šteo biti, to zato neje za njega odliküvanje, nego smilenje za nas, je znamenje smilenosti i ne povekšanje oblasti. Ki se je najmre na zemli zvao za krala židovskoga, tisti je v nebi Gospod Angelov. Pa je Kristuš samo židovom krao, ne pa tudi narodom? Tudi narodom. Gda najmre pravi v prorokbi: „Jaz sem pa postavljen od njega za krala na Sioni, na njegovej svetoy gori, da glasim božo zapoved“; naj ne bi zavolo gore Sionske što mislo, ka je on samo židovom dani za krála, včasi dostavi: „Gospod mi je pravo: Sin moj si, dnes sam te rodio; zahtevaj od mene i dam ti v deo narode i v oblast vse pokrajine zemle.“ (Tract. 51—117. in Joan. 12—13, 19—21.)

Kristuš, krali vsega stvorjenoga ščem verno služiti tudi te, če na mojoj desnici ali levici vse odpadne od njega, ar njegovo kralestvo s tem ne vekše, če smo vsi njegovi, i ne manše, če ga vsi zapustimo. On nam je krao i sodo nas bo vse brez razločka.

Politični pregled.

Jugoslavija.

V parlamenti i senati so se odobrile neke pogodbe sklenjene s sosednimi državami, ki se tičejo trgovine. — Dr. Nikič, dr. Kešeljevič i drugi poslanci so vložili pritožbe proti občinskim volitvam. Minister njim je odgovoro, da so volitve bile slobodne. — Zvolilo se je v parlamenti staro predsedstvo na novo, v senati je ma mesto dozdašnjega predsednika dr. Paveliča zvoljen dr. Tomašič Ljubomir, dozdašnji minister za kmetijstvo, ki je to odložo. Kmetijsko ministerstvo bo vodo dr. Srskič Milan, ministerski predsednik.

Romunija.

Jako agilen je postao romunski zvünešnji minister Titulescu, ki je obiskao Belgrad, Sofijo, Ankaro i Atene. Povsod so ga navdüşeno sprejeli. V Ankari se je podpisala pogodba od nenapadanja med Romunijov i Türčijov.

P. Sutter:

Šatan v Ilfurti.

Istinska zgodba.

Zgled obsedenja dva dečka od hüdobnoga duha v našoj dobi.

Prestavo iz češčine Alojzij Nemec.

Šatan i svete reči.

Neki duhovnik je pri obiski položo ednomi od dečkov na vüho blagoslovljeno svetinjico. Včasi se je vüho začnolo tresti, tak ka je svetinjica dol spadnola. To se je tudi zgodilo, či njemi je dao svetinjico na glavó. Či se njemi je posrečilo blagoslovljeno reč skriti, se je razvüzdano smejao i dražo: „Išči, poišči svoj drek, vejsmrdi“.

Pred duhovniki se je šatan vsikdar čemerio. Zanje je meo samo cone (priimke), šterih se je brž navčo od modernih liberalnih gospodov ali do rdečih tovarišev. Črnosüknež, smrdli-

Katoličanstvo v djanji.

(Kat. akcija.)

Amerikanski akademiki. Kniga američanskih katoličanskih visokošolcov poroča, da so američanski akademiki nabrali 8 milijon dolarov za razširjenje katoličanskih visokih šol. Teh je zdaj 176 v Ameriki z 7600 profesori i 120 jezero akademiki.

Dober tisk Angliji. V Angliji je 2 milijona katoličancov. Njihov tjedenski list se zove „The Universe“. Pred desetimi leti je meo 37 jezero naročnikov, zdaj jih pa nova 101 jezero, to je trikrat teliko. Pa je v Angliji tudi velika stiska, v šteroj stojezeri nemajo krüha. Gorečnost katoličancov pa je tak velika, da raj zastradajo, kak bi zapüstili svojega branitela, katoličanski list. Mi pa z žalostjov gledamo, kak peša stara gorečnost našega naroda i zato kak kaple število naročnikov pri krščanskih Novinaj.

vec, lump“, to so bila šče najbole nedužna iména. Ali gospoda superiora Stumpfa je imenüvao s posebnimi čemerii. „Zdaj idem, da toga smrdlivoga Stümpfla preženem“. Za en čas pa z veseljom pravi: „E, zdaj sam njemi naštelao en falaček —, da bi li od toga zgino!“

Na stavleno prtanje je gospod superior povedao, ka je bio v istini v tom časi zdignjeni od nevidne sile v višino, ka so vse podobe na steni na teo spadnole, pohišstvo v hiži pa se je premikalo i premetavalo semotoma i nastanola je takša zmenjšava i ropot, ka je nej bilo za prestati. Henjalo je samo te, kda je hižo poškropo z blagoslovljenov vodóv i šatana v Božem imeni pozvao, naj njemi da mir. Šatan je sam povedao: „Siromaček Stümpfl mi je zabrano vstop s tem, ka je namazo hišo z drekom (gnojom,)“ (to je z blagoslovljenov vodóv.)

Slovenska Krajina.

V občinskih volitvah v Slov. Krajini vidimo dvoje: 1. da je narod odločno nastopil za svoje pravice i obsodo tiste, ki so ga strašili, da zgubi zemlo, službo itd. če ne de volo tistih, ki so jedino sebe i svoje lüdi držali za državotvorne. Narod je obračunao ž njimi. Narod je s tem povedao glasno, da je ne tisti narodnjak, ki krči da je takši, nego tisti, ki dela za okrepitev države, s svojov dačov, vojaškov službov, pametnim gospodarstvom i s spoštovanjem zakonov, šteri krivico obsojajo, pravico pa branijo. Narod je 2), gda je zmetao bivše župane i banske svetnike, pokazao, ka tudi s poslanci bode obračunao, če ne najde v njih tisto, ka šče v njih viditi. Mi odločnost našega naroda toplo pozdravljamo. Obžalujemo a obsojamo pa to, ka se je tu pa tam grešilo proti vse hvale vrednomi, nesebičnomi postopanju našega naroda s tem, ka se njim je čeprav po volitvah piti davalo i so se njemi veršlini rezali ali druge reči obečavale ali davale. To ne bi smelo biti. Bog nas čuvaj starih vogrskih volitev, gde se je gledalo samo na pečenko i glaž vina. „Pecsenyepárt“ = stranka pečenke nam je še živo v spomini, Bog ne daj, da bi se več zbüdila z sna.

Žizki. Častite šolske sestre so zaprosile nove spovednike. Mesto zdajšnjega rednoga spovednika g. Bakan Števana so imenüvani g. Zdravec Matjaš, plebanoš v Črensovcih, mesto izrednoga spovednika, g. Klekl Jožefa pa so imenüvani g. Ranteša Anton, duhovnik v Vel. Polani. Oba prvejšiva spovednika sta dobila od cerkvene oblasti globoko zahvalo za večletne svoje trüde i težavno delo.

Podpore na naše krščanske liste je poslala iz Francije Bibel Eli-

Židom, luteranom, zlasti prostozidarom je bio jako naklonjen, tej so njemi bili prav lübi: „To so pošteni lüdje“, je gučao „takši bi mogli vsi biti; oni ščejo pravo slobodo. Oni prihranijo našemi majstri mnogo trüda i pridobijo vnogo lüdi. A tej gnojarije (katoličani) i črnosükneži (duhovniki) njemi delajo vnožino škode i ga oskübejo za ništerno düšo“.

Posebno ga je dražo duhovniški obleč ali pa redovna obleka i je nikak nej dopüsto, ka bi se ga dotekno ž njov. Rad pa je dovolio, či so ga drugü ogrnili v svoj plašč. —

Močen kufni križec se je vseli zvino v podobo X, gda so njemi ga na prsa djali. Škapulér, šteroga so njemi položili okoli šinjeka, je v velkom loki odleto po zraki i spadno ravno na plašč pričüjüčega stražmajstra Wernera, pa to tak, ne ka bi se dečko kaj geno.

zabeta 34 Din. 50 par. Bog povrni stoterokrat.

Almanah Kraljevine Jugoslavije je kniga, v šteroj so popisane vse naše banovine s pregledom upravnih vlasti, občin, mest itd. Dobi se v Zagrebi na „vredništvu Almanaha Kraljevine Jugoslavije“ za 200 Din., trdo vezano za 250 Din.

Murska Sobota. Razsvetljena vulica. Na osebno intervencijo g. župana Kodra je dobila električno razsvetljavo tudi dozda temna i zapüšćena Martiniška vulica.

Rože za Boga i ne za Boga. Pri mojem odhodu so gotove pobožne osebe razglasile, da so velki oltar kinčile dekle ne za Boga, nego za kaplanovo volo. Iste gotove pobožne osebe so pa isti velki oltar kinčile za volo Boga. Dekle so prej ta nehale kinčanje oltara, gda sam jaz odišeo na Hotizo. A iste pobožne osebe, ki so zavolo Boga kinčile i ne zavolo kaplana oltar, so pa povrgle to kinčenje zavolo Boga. Zdaj te štere so vekši greh včinile? Ar se trdi, ka so dekle kaplana kinčile, pobožne osebe pa Boga. Dekle so povrgle kaplana. pobožne osebe pa Boga. štero je te prav? — Prosim odgovora! — Bakan Štefan, duhovnik na Hotizi.

Bogato naročnino i poleg nje še 30 Din. podpore je poslao na naše krščanske liste Rogan Alojz iz St. Anreja v Franciji. S tem darom pošila tudi srčne pozdrave vsem v našem kraji, posebno pa svojim starišam i svojemi rodi v Trdkovi. — Bog plačaj z obilnimi milošćami Srca Jezušovoga, je naš odgovor. — Vrednik.

Vkradjene cerkvene kupice. Širijo se lažlivi glasi, ka so pri imenüvanju novoga g. plebanoša v Črensovcih nekše dekle vkradnole kupice

Gospodi Treschi je pravo ednok: „Vi, šteri hodite v svinjak (cerkev) i tam zdigavlete roke i ječite (molite), pridete vsi ta gor“ — pri tom je pokazao na nébo. Ali šteri toga ne delajo, pridejo k nam“.

Edna obiskovalka iz Bettendorfa je položila dečki na prsa blagosloveno čislo, pa njemi pri tom roke držala. Te njej je vćasi zakričao: „Či zgrabim tvoj kozji lumber, raztrgam te mačji rep (čislo) na falačke, ali podobe velike gospe, štera na njem visi, se ne smem teknoti“. „Ka pa je na svetinjici?“ so ga pitali.

„Dečko i deklica, šteriva čuva velika gospa“. V istini je bilo opaziti pri natenčnejšem ogledüvanju podobo, štera je kazala prikazen Marijino dvema detetoma na gori La Sallette.

Eden navzoči laik je pobožno molo: „Od oblasti šatanove, reši nas, o Gospodne!“ Tü je obsedeni vzkipo

dol z velkoga oltara. Podpisani izjavlam, da kupice, štere so bile na velkom oltari, so bile last tistih, ki so rože gordevale i da so je potrebüvale za notrikühanje sada, so je domo odnesle i to na mojo izrečno želo, da ne bise po mojem odhodu pomotoma zmešale med cerkvene. Tiste osebe, štere te laži širijo, so navadne lažlivke i ogrizovalke. Priporočam njim pokoro. — Bakan Štefan, duhovnik na Hotizi.

Ka bi mi želeli? Dosta lüdi je zdaj brez krüha, tüdi več organistov ali kantorov, sinov Slovenske krajine. Prosili bi gospode duhovnike i njihove vernike, da se ne spozabijo z nas. — Organisti Slov. Krajine.

Črensovci. Konjerejski odsek je preminoče dni obdržao svojo sejo. — Senje 20. oktobra je bilo dobro, živine prignane se je dosta odalo i za lepo ceno. — Gospod Vlado Pušenjak je obdržao revizijo v posojilnici i najšeo vse v najlepšem redi.

Dečki črensovske fare se oprosijo, da pridejo dnes na god Kristuša krala v Naš Dom po večernici. Tü se njim razložijo od cerkvene oblasti potrjena pravila kat. v djanji i se zvoli odbor za mladinski odsek „Katoličanstva v djanji“ (Kat. akcije).

Lipa. Družina Skledarva je dala poleg svoje hiše postaviti malo kapelico, štero so dnes tjeden blagoslovili nas farni oskrbnik, g. Greif Ivan.

Naročnike prav lepo prosimo, da nam naročnino toga leta kak najhitrej plaćajo. Že na konci novembra bomo začeli nabirati naročnino za novo leto, zato se pa stara mora taki plaćati. Kalendar vsi želete, ne premislite pa, da ga brez penez nemoremo naročiti. Duga je najveć na Dolinskom. Samo v beltinskoj fari ga mammo ešće okoli dvajsetijezero dinarov. V štamparijaj pa dugov, da nas je strah. Boži lüdje, spunite svojo düžnost!

v velikih čemeraj i kričo: „Tiho, lažeš, drži gobec, nikdar, nikdar!“

Najhüjše se je šatan obnašo pri precesiji Presv. Rešnjoga Tela, kda je bio deček pred tem pripelani v hižo, na štere podoknaj je stao eden oltar. Šatan je kričao, ropotao i ružo, ka je nej bilo mogoče prenašati; pomiro se je ešće li te, kda je precesija odišla.

Žena* stražmajstra Wernera je štela dečkoma napraviti veselje. Zato je küpila veliki tablo podob, štere so kazale procesijo Presv. Rešnjoga Tela. Na njej so bile podobe vsej vrst, od pisanoga švicara do gospoda plebanoša z svestvom. Dečki, deklice, mladenci, gospoda, moški, ženske, mladi, stari, celo oltar je bio kak se pać to šika za takšo slavnost. Gospa Wernera je te podobe izrezala, nakelila spodaj na stojalo, ka bi se lahko postavile. Za vse podobe je vzela na-

* Opazke gospoda stražmajstra Wernera.

Po državi.

Odkriti morilci. Na Horvackom je eksplodirala bomba, gda jo je odmotavao Krobota Jožef v Zgornjem Ladanju pri Vinici. Krobota Jožef i Janoš sta mrtviva, hiša se porušila. Pri preiskavi se je dognalo, da je mrtev Krobota Jožef vmoro meseca augusta ministra Neudorfera. Kak Bog hitro plačuje!

Nesreča. Okt. 15. po volitvah v Križevcih je nekša žalost zgrabila Slavič Antona, posestnika z Bučecov, tak močno, ka ga je kap zadela i je včasi mro. Pokojni je brat nam dobro poznanoga prelata g. Slavič Matjaša, vseučiliškoga profesora. Gospodi prelata i pokojnoga domačim naše globoko sožalje.

Po katoličanskem sveti

Kratki glasi.

Peto farno cerkev so začeli zidati v Beogradu na čast sv. Petri apoštoli. Mesto Beograd je nikak ne šteje dovoliti, da bi se zidala cerkev v Pomakarevoj vulici na sredini mesta. A kat. cerkvena oblast je prizivali proti odloki beogradske občine pa zmaga la dvakrat. Čeravno je sam državni svet zavrno pritožbo občine, vendar občina ne štela izdati gradbenoga dovoljenja. Kat. cerkvena oblast pa ščista pametno več nikaj ne pitala občine, nego začela je kratkomalo zidati i to delo prijavila občini. V „Politiki“ se nekak zaletavle v to delo i vidi vu fari sv. Petra nekši nevaren „jezuitski kloster“. Faro najprej začasno vodijo jezuitje. Jambrenovič Franc plebanoš je Politiki poslal popravek, v šterom odkrije golo istino od te zidave i dokaže, ka je vsa oblast dovolila zidavo i ka se v Zagrebi nič ne brani, ka

vadno kelje. Štela pa je dečka probati, zato je pri kéljenji najlepše podobe — švicara — pridjala nikelko kaplic blagoslovljene vodé. Potem je nesla podobe na občinski urad, gé sta te dečka nekaj časa prebivala i so za njiva skrbele čestite sestre. Gospod plebanoš Brey so ravno tam bili. Dečka sta bila v istini jako vesela teh lepih podob, ar sta še ka takšega nej vidla. Či gli sta bila dečka mirna, so najprej gospod plebanoš postavili podobe v red, kak se šika — eden za drugov — najprej oltar nato pa na čeli precesije pisanoga švicara, potom mladino, duhovnike, nazadnje pa možke i ženske. Leopold i Jožef sta pazljivo sledila tomi deli i se jako veselila. Preci nato pa so gospod plebanoš vse podrli i pozvali dečka, naj podobe, štere so tū pred njima, znovič postavita v prešnjem redi. Leopold se je z veseljem loto dela.

pravoslavna cerkev stoji na sredini mesta. — Nova kat. cerkev bo posvečena v Kraljevi v Srbiji 19. novembra, če kaj zmes ne pride. — Ruzvelt predsednik Amer. Združenih držav je na spravišči kat. dobrodelnih društev meo lepi govor, šteroga je z etimi rečmi dokončao: „Vera v Boga jo nenadomestliva potrebščina človečega roda“. Ruzvelt je luteran. — Prva pot, štero je dr. Dollfuss, avstrijski kancler po ozdravljenji napravo, ga je vodila v cerkev, gde se je Bogi zahvalo za rešitev iz smrtne nevarnosti. — V Beogradu se je nastavilo društvo na čast sv. Janoš Kapistranskomi, gorečemi boriteli za osloboditev Beograda s pod torskoga jarma. Namen društva je počastiti junaškoga svetnika, redovnoga sina sv. Frančiška assiškoga i nabirati milodare na stolnico katoličansko, ki bi se v Beogradu zidala na čast sv. Janoš Kapistranskomi.

Od naših v tujini.

Francija. „Toplo se zahvaliva z ženov Rozov za redno pošilanje Novin, najtoplej pa za 38 številko, štere so prinesle natenčen popis eucharističnega kongresa v Turnišči, šteri je tak velkoga pomena v denešnjih slabih časaj, gda na stojezere krivih prorokov glasi svoje krive navuke“. *Kerrec Mihal, Villiers.*

„Iz srca se veselim Novinam i je tudi naročim z M. Listom vred za Zujč Alojza pa pošilam 20 frankov za nje. Tū se nam dobro godi. Pozdravljam celo gradsko faro, moje poznanke i domanje na Doličkom. *Kranjc Ludvik.* „Pošlite mi Novine, da si moremo v tujini prečteti reči sv. evangelija. Jako so hasnovite v tujini naše Novine. Mi

Začno pa je od zadaj, tak ka njemi je švicar prišo zadnji v roke. Ali komaj se ga je tekno, ga je vrgeo za vrata i gratao rdeč od čemerov. Jožef se je čudivao bratovomi oponašanji, vstano je, ka bi podobo sebi prineso. Ali komaj je ponjo segno, so tudi njeg zgrabili čemerje, skočo je na švicara i potacao kričeč: Tū küči, švicar!

Navzoči so nej znali, ka naj to znamenjuje, dokeč njim gospa Wernerovala nej povedala, ka je pri kéljenji te podobe pridjala nekelko kaplic blagoslovljene vodé.

Ništerne bogatejše družine v Illfurti so se zavezale, ka bodo po redi skrbele za dobra a tak silno mantrana dečka. Prišo je red na gospo Nicovo, krčmarko „pri belom konji“. Poslala je teda po svojoj sestranji, gospodični Lisni Merjerovoj znamenito lečno župo, štero sta jako radiva jela. Radüvala sta se pri pogledi na prijetno dišečo

vsi, ki smo močni delavci, mammo poštenje eti. Ki je pa slab, naj ne hodi v Francijo. Če nemreš zdignoti meter pšenice, doma ostani. Življenje je drago, brezposelnih je dosta. Kmet drago odava živino. Tele par dni staro 175 frankov, za pleme pa 6 fr. 5 cent. kila. A teletine že ne moremo jesti, ar kilo košta 14 frankov, krumpiše meter 60 frankov. Pošilam 10 frankov za Novine. — *Trajberič Jožef, Langueil.*

Buenos Aires, S. Amerika. „Dosta srčnih pozdravov pošilam z 5 pesov naročninov s svojov familijov, vam, g. urednik, ki ste nam dobro poznani i vsem v Slov. Krajini. — *Berden Ludvik.*

S. Betlehem. Žampar Alojzij z Števanovske fare, je obslužavao 25 letnico hižnoga zakona. Rozman Franc, sabo, doma iz Kroga so vmrli. — Dramatični klub „Baša Ivan“ je začeo s svojim delom. Francuskoga pisatela, Moliera igro „Prisiljeni doktor“ je mladina igrala okt. 1. — Lipič M. je odpro moderno opremleni hotel v Helertovomi. — Vass Ludvik si je nogo potro, gda se je paščo gor po stubaj i se na kriko nekakoga zgledno nazaj pa se poškallo. Šest let voze i 100 dolarov kaštige je dobo zavolo smicanja Holer Ludvik. (Amer. Slov. glas.)

Bridgeport. Društvo slovenskih mater i Marijina družba sta priredile veliko slovesnost v Rákóczijskoj dvorani na čast svojemi plebanoši g. Golob Mihala 24. sept. — Čiček Alojz je odpro lastno mesnico.

K odaji mlin

eden trečje tal na Črnci V. Polani pri Žapčič Štefani hš 35.
Eden plüg travnika
pa pou oral zemlje. Što šče küpiti, lejo v hranilnici prek vzeme dug.

župo i že sta jo začnola nalevati si v taler — te pa sta na ednok skledo odrinola s krikom: „V kraj, v kraj stem gnojom!“ Ka se je zgodilo? Župe sta se nej teknola. Navzoči stražamajster je včasi šo h gospej Necovoj, ka bi pozvedo, ka je narédila. Priznala je, ka je dozda nej vervalo v obsedenost dečkov i ka bi dečka vöspobala, je prilejala k župi žlico blagoslovljene vodé. Zdaj je osvedočena, ka se tū nejde za nikšo sleparijo.

Spodobni pojavi so se vseli ponsvlali, kdakoli sta prišla dečka v dotik s križom, čislom ali drugimi svetimi rečami — samo zdaj v vekšoj, zdaj v menjšoj meri. Vsikdar sta se ednako razčemerila, besnola i se conala. To nam kaže čudovito moč i vpliv svetih reči, stere so v rokaj vernoga kristjana zmožna moč proti napadi i skušnjavam peklenskoga neprijatela.

Dale.

Nedela po Risalaj XXI.

Na spomin 1900 letnice svoje križne smrti, Gospod Jezus, po svojih svetih ranaj reši grešni svet!

Ev. sv. Mataja XVIII.

Vu ónom vremeni: Pravo je Jezus včenikom svojim priliko eto: Prispodobno je včinjeno kralstvo nebesko k človeki krali, ki je šteo račun včiniti s svojimi slugami. I gda bi začao račun činiti, postavljeni je pred njega eden, šteri je dužen bio njemu deset jezer talentomov. Gda bi pa ne meo odket bi plačao, zapovedao ga je gospod njegov odati, i ženo njegovo, i sini, i vsa, ka je meo, ino plačati. Doli spodnovši pa on sluga, molo se je njemu, govoreči: mej potrpljenje z menom i vsa ti plačam. Smilüvao se je pa gospod nad onim slugom, odpüsto ga je i dug njemu je engedüvao. Vöidoči pa on sluga, našao je ednoga z svojih službeni tivarišov, ki je dužen bio njemu sto sodov; i zgrabivši davio ga je govoreči: plačaj, ka si dužen. I dolispadnovši te službeni tivariš njegov, proso ga je govoreči: potrpljenje mej z menom i vsa ti plačam. On je pa nej šteo; nego je šo, i vrgo je njega v temnico, dokeč bi dug plačao. Videvši pa njegovi službeni tivariše, štero so se godila, jako so se razsrdili; i idoči pripovedavali so gospodi svojem i vsa, štera so včinjena. Teda je prizvao njega gospod njegov, i veli njemu sluga nečamuren, ves dug sam ti odpüsto, da si me proso. Nej li se je trbelo zato i tebi smilüvati nad tvojim službenim tivarišom, kak sam se jaz nad tehom smilüvao? I razsrdivši se gospod njegov, dao ga je hoharom, dokeč bi ves dug plačao. Tak i Oča moj nebeski včini vam, če ne odpüстите vsaki brati svojem i srca vašega.

PREKOSNICE.

Eden gost v gostilni pita kelnarico, zakaj je ona Rebeka, ka bi lejko lepše ime mejla. — „Ja, gospod, to ime mojemi deli najbole paše.“ — „To pa nikak ne razumim! — Ne razumite? Ve pa, ešče v starom zakoni v sv. pismi je, ka „Rebeka“ tüdi gambele napajala!“

*

V ednoj vodi eden kmet z debelim obrazom z vodicom ribe lovi. Zdravnik se šeče tam i pita kmeta: „Joj, joj, za miloga Boga, kapa ka ste z otečenim obrazom zaj v tom vetri vö vüпали, ešče bole se prehladite!“ — „Jako se motite g. zdravnik, to nej otečenost, liki črve mam v čobaj, ka mi nej vujšli“.

Pošta.

Lesič Janoš. Trdkova. Za Gubič Lovrenca sprejeli 120 Din. naročnine vu Franciji. Bog njemu povrni bogato naročnino. — Kerec Mihail. Villiers, Francija. Peneze sprejeli i razdelili po vašoj želi. Bog plačaj. Na staro naročnino neste nikaj dužni. — Mihalič Marija. Dokležovje. Hči je plačala več, kak ide na letos. Višek se vračuna za naročnino prišestnoga leta. — Franc Ana. Aillant s Milleron. Naj Balažicova po banki Baruch pošle naročnino. Dozdaj nesmo ešče nikaj dobili. — Žižek M. Ižekovci. Za Škafar Oršo v Franciji vse vred vzeli. — Ficko Janoš. Pečarovci. Sprejeli 15 Din.

Pojasnila, za sprejem gojencev v obrtniški vajenski dom v Ljubljani.

Obrtniški vajenski dom je ustanovljen na incijativo obrtniških krogov s vsestransko podporo državnih oblasti i drugih ustanov. Namen doma je, nuditi gojencem dobro i izdatno hrano, podkrepiti jih moralno i jih vzgojiti v ljubezni do naroda i države. Poleg tega se jim bo nudila prilika z raznimi strokovnimi i poučnimi tečaji izpopolniti svoje znanje. Ko bodo odhajali iz zavoda, bodo imeli zavest, da so podkovani v vsesplošni izobrazbi, ki jih bo usposobljala za novo, boljše življenje, kajti le v izobrazbi posameznika je naša bodočnost i napredek rokodelskega stanu.

Dom je namenjen predvsem obrtni mladini. Sprejmejo se pa tudi vajenci oziroma vajenke splošno brez ozira na stroko, ker je naš dom prvi te vrste i podobnih zavodov za vajence še ni.

Pogoji, ki jih stavi uprava za sprejem v zavod so sledeči:

1. dopolnjeno 14 leto i z uspehom dovršeni osmi razred osnovne šole, dva razreda meščanske, ali srednje šole.
2. moralno neoporečen i telesno sposoben za izbran poklic.
3. učno mesto, to je mojstra si mora oskrbeti sam. Čim se naša organizacija vajenske oskrbe popolnoma izvede, bo preskrbovala po želji tudi učna mesta uprava zavoda.
4. oskrbnina znaša za gojence predvidoma Din. 500 (petsto) mesečno. Oskrbnina se plačuje vsak mesec v naprej v gotovini po posebnem dogovoru tudi lahko v živilih.
5. socijalno šibkim, kar mora biti uradno ugotovljeno, se priporoča v prošnji navesti znesek koliko bi mogli prispevati starši ozir. varuhi. Primanjkljaj bi event. plačala kaka ustanova ali oblast. Brezplačna mesta se bodo mogla podeljevati siromašnim in pridnim vajencem šele pozneje, ko si zavod zagotovi krepak obstoj.
6. Vsak gojenec ki je sprejet v zavod, ima prinesiti s seboj 2 garnituri perila, 2 obleki (eno delovno, eno boljšo) obutev i rekvizite za čiščenje obleke in čevljev. Popravila obutvi obleke itd. skrbi lahko zavod, ampak na stroške vajenca.
7. K prošnji je priložiti: rojstni in krstni list, domovnico, šolsko spričevalo oziroma šolsko odpustnico, zdravniško spričevalo, da je telesno i duševno sposoben za izbran poklic i spričevalo o npravstvenem vedenju. Dalje morajo prosilci podpisati reverz, da je pripravljen preskrbovati gojenca z obleko, perilom i obuvalom za čas učenja, ter da ste pogoje za sprejem prečitali i da jih brez ugovora sprejmete. Ubožni prosilci morajo poleg tega še priložiti uradno potrjeno listino o družinskih, gmočnih, pridobitnih i zdravstvenih razmerah. Če je prosilec nedoletnika invalid, naj priloži potrdilo, da sprejema invalidnino i koliko (lahko se priloži odrezek čekovne nakaznice).
8. Vsak gojenec se mora podvreči disciplini i hišnemu redu zavoda, ki temelji na demokratičnih i strogo vzgojnih načelih.

Zavod začne s polnim poslovanjem dne 1. oktobra t. l. Prošnje je nasloviti na Upravo Obrtniškega vajenskega doma v Ljubljani, Lipičeva ulica 2.

Kralj. banska uprava dravske ban. v Ljubljani
dne 25. sept. 1933.

VIII. No. 5514/1.

Vsem sreskim in mestnim načelstvom ter sreski izpostavi v Škofji Loki.

Dne 8. sept. t. l. se je oficijelno otvoril v Ljubljani od banske uprave podpirani vajenski dom, ki ima prostora za 120 gojencev. Da si pridobi ta socijalni zavod naklonjenost javnosti, se vabite, da opozorite nanj tamošnje prebivalstvo i ga seznanite na podlagi priloženih pojasnil s pogoji za sprejem vajencev v ta dom.

Po pooblastilu bana načelnik odd. za trgovino, obrt i industrijo

Dr. Marn, s. r.

Dobre knjige.

Ivan Pregelj: Izbrani spisi 8. zv. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1933. Str. 218. — Ime Pregelj nam je že znano iz Novin (1929, 1933) pa po njegovih mohorskih knjigah Mlada Breda, Peter Pavel glavav, Božji mejniki, Umreti nočejo itd. On, ki je ravno letos doségnó petdeseto leto življenja, je najmočnejši živeči naš pisateo. V tej knigi sta izišli dve povesti. — Prva se zove „Simon iz Praš“ i na poseben, čisto novi način popiše življenje nesrečnoga pesnika Simona Jenka (1835—1869). Šest poglavij ima delo, tak n. pr. v prvom „Njegovo polje“ na čudoviti način popiše Gorško polje med Ljubljanov i Kranjom; vsi bregóvje, cerkvi i križi oživéjo pred nami, vmes pa se oglašajo kak bridka pesem dnevi iz življenja pesnika Jenka, trpljenje njegove osamlene duše. Pisateo prikazuje, kak pesnik podeduje iz svoje zemlje i svojih ljudi svojo usodo. V prišestnih poglavljaj obdó Pregelj podobo pesnika Jenka z močnimi orisi tedišnih prilik v slovenskoj politiki, v slovenskoj književnosti; kaže prebúdenje narodnoga življenja, veselice i čitalnice. Jenkova življenska pot ide z domačega polá v Novo mesto, Ljubljano, Beč (Dunaj), gde zvršáve šole; pótom živé kak advokatski pripravnik v Kamniki i Kranji, gde tüdi merjé i najde grob poleg Francéta Prešérna, največšega slovenskoga pesnika. V pesnikovo bolečino pa je vpleo pisateo tüdi našo narodno bolečino vseh časov i je na začétek pripósti postavó ete reči, štere so se zbü-dile v njem na Jenkovom grobi: „Ali si iz moje zemlje in matere, sodobnik moj, ali nisi? Kako pak učiš? Da smo plemenska čreda in da nismo narod in ne bomo? Da so nam meje preozke? Da svoje zgodovine nimamo? — Prijatelj, sodobnik moj, tvoje ime je hudič...“

„Hudič, sem rekel, ker me boliš. Ker nimaš oči, ki imajo nébes nad seboj, da ga vidiš, kadar le hočejo. Ker nimaš stopal, da bi ti pojoče globino razodele v tegobah poti. Globino najgloblo v svetih gomilah. Ker nisi vzletel v všine, ker nisi segel v globost. Zato, ker ne ljubiš, sem ti rekel hudič...“

Tak je leta 1924. napisao Pregelj ob-sodbo vsem, ki tajijo svoj slovenski narod, ar so obvüпали nad njim — zavólo svoje plitve duše, ki se ne napája iz bogate slovenske zemlje, knjige, ljubézn... Tajili so i tajijo svoj narod, ar so sühi računarje, ki iščejo samo dobiček...

Pregelj sam pravi, da je to delo ne-lejko čtenje. Ar je pa tak glóboko, je dužnost vsakoga društva, da ga sküпно prečétjo, kakši šolani človek pa njim razloží vse potrebno.

Drüga pripóvest „Usehli vrelci“ je vzeta iz slovenskoga pisatelskoga življenja naših dni. Zató bo žmeče razumliva, ali z-dobrov razlagov bodo ništerna poglavja pravi-vžitek vsakomi.

Naj bodo té preproste reči Preglji, ki je domá na drügom skrágnjem konci domo-vine tam ob Soči, pozdrav za njegovo pet-desetletnico iz Slovenske krajine. V. B.

SUHE GOBE

kupuje po najboljši ceni

Sever & Komp., Ljubljana,

Gospodsvetska cesta 5. 10-4

Glasüjte v Novinaj!